

CARL THALBITZER: **Aarhus Privatbank 1871—1921.** 92 S.  
+ Bilag. Aarhus 1921.

En velskreven Bog, der paa sine knap 100 Sider giver et Rids af Aarhus Privatbanks og Aarhus Bys Historie fra hine gode Tider for et halvt Aarhundrede siden, da en Henvendelse om at tegne Aktier i en Bank indleddedes saadan: Som D. Vbhd. vil erfare af indlagte Forslag osv., og da Aarhus havde 15000 Indb., indtil det Aar 1921, da Aarhus Privatbank er bleven Landets største Provinsbank med en Aktiekapital paa 9 Mill. Kr. og med en Totalomsætning paa 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Milliard Kr., og Aarhus med sine Forstæder tæller mer end 80 000 Mennesker.

Banken har gennem dette Skrift sat Byen og sig selv et smukt Minde, og Bogen være anbefalet enhver, der har Interesse i at se, hvorledes en forsigtig og dog altid vaagen Bankledelse arbejder.

E. C.

---

M. GALSHIØT: **Helsingør omkring Midten af forrige Aarh.** 361 S. M. P. Madsens Boghandel. Kjøbenhavn 1921.

Denne hyggelige og morsomme Bog faar sin særlige Charme ved at være en historisk Studie i Memoireform. Forf., der er født i 1844 i det Millieu, han beskriver, er gammel nok til at have et Erindringsbillede af Byen og dens Liv ved den Tid, Sundtoldsafløsningen, den afgørende Begivenhed i Byens Historie, fandt Sted. Men han er endnu ung nok til at kunne fremstille, hvad han har læst, hørt og set sig til, saa at den lille By ved den store Vandvej træder frem med sine Købmandsgaarde og Skibsklarerere, sine Færgfolk og Lodser, sine Borgere og Bønder, sine Jøder og Kristne. Selv om de mange Personnavne vel nok hos Forf. vækker flere Forestillinger end hos Læseren, saa synes man efterhaanden, man bliver god Bekendt af disse gamle Slægter og glædes ved, naar man træffer paa Navnet igen. Ikke mindst fornøjeligt virker Beskrivelsen af det højfornemme „Øresunds

CARL THALBITZER: **Aarhus Privatbank 1871—1921.** 92 S. + Bilag. Aarhus 1921.

En velskreven Bog, der paa sine knap 100 Sider giver et Rids af Aarhus Privatbanks og Aarhus Bys Historie fra hine gode Tider for et halvt Aarhundrede siden, da en Henvendelse om at tegne Aktier i en Bank indleddedes saadan: Som D. Vbhd. vil erfare af indlagte Forslag osv., og da Aarhus havde 15000 Indb., indtil det Aar 1921, da Aarhus Privatbank er bleven Landets største Provinsbank med en Aktiekapital paa 9 Mill. Kr. og med en Totalomsætning paa 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Milliard Kr., og Aarhus med sine Forstæder tæller mer end 80 000 Mennesker.

Banken har gennem dette Skrift sat Byen og sig selv et smukt Minde, og Bogen være anbefalet enhver, der har Interesse i at se, hvorledes en forsigtig og dog altid vaagen Bankledelse arbejder.

E. C.

---

M. GALSHIØT: **Helsingør omkring Midten af forrige Aarh.** 361 S. M. P. Madsens Boghandel. Kjøbenhavn 1921.

Denne hyggelige og morsomme Bog faar sin særlige Charme ved at være en historisk Studie i Memoireform. Forf., der er født i 1844 i det Millieu, han beskriver, er gammel nok til at have et Erindringsbillede af Byen og dens Liv ved den Tid, Sundtoldsafløsningen, den afgørende Begivenhed i Byens Historie, fandt Sted. Men han er endnu ung nok til at kunne fremstille, hvad han har læst, hørt og set sig til, saa at den lille By ved den store Vandvej træder frem med sine Købmandsgaarde og Skibsklarerere, sine Færgfolk og Lodser, sine Borgere og Bønder, sine Jøder og Kristne. Selv om de mange Personnavne vel nok hos Forf. vækker flere Forestillinger end hos Læseren, saa synes man efterhaanden, man bliver god Bekendt af disse gamle Slægter og glædes ved, naar man træffer paa Navnet igen. Ikke mindst fornøjeligt virker Beskrivelsen af det højfornemme „Øresunds

Toldkammer“, hvis Kammerere kunde blive Etatsraader, og som — sportellønnede som de var — kunde oppebære Gager, der synes eventyrlige for Nutidens Begreber. Det anføres, at (i et godt Aar, 1847) havde Direktøren 15 000 og hver af de fire Kammerere 10 000 Rdl. Dette medførte dog ikke tilsvarende Forpligtelser. „De højeste Toldembedsmænd syntes at betragte deres Embede som Sinecure. Direktøren, Stiftamtmand Fr. V. Moltke, levede i Aalborg, hvor han var Amtmand, og vi mindes aldrig at have set ham her paa Stedet. Etatsraad Schou, Kammerer, levede bestandig i Kjøbenhavn og havde en Stedfortræder osv.“

Bogen indeholder et stort Antal Tegninger af Kongstad og Aage Jørgensen, der støtter Beskrivelsen og glæder Øjet.

E. C.

---

P. SCHOU: **Folkenes Forbund**. 237 S. Andr. Fred. Høst & Søn. Kjøbenhavn 1921.

Man læser denne Bog med Fornøjelse, fordi den har den Orden og Nøjagtighed i Tankegangen, som er et Særkende for den juridiske Fremstillingsform, og fordi man dog ingensinde mærker Skelettet igennem. Sproget er livligt, billedrigt, Referaterne ledsagede af almene Betragtninger.

Paa en overmaade behagelig Maade kan den almindelige Læser da her skaffe sig Kendskab om Folkeforbundets Oprettelse og Organisation, om Forholdet mellem Forsamlingen og Raadet, om den internationale Domstol, om Rustningernes Indskrænkning, om Forbundets økonomiske, sociale og kulturelle Opgaver osv. I et Tillæg er meddelt Ordlyden af Forbunds-pagten.

Baade Skeptikere og Troende vil da have Glæde af Bogen. Forf. synes mig nærmest at høre til de sidste, vel nok en naturlig Følge alene af Systemen med Emnet. Men desuden har han bevaret sin Ungdoms (d. v. s. sin før -1914-) Over-